

KPMG ehf.
Borgartúni 27
105 Reykjavík

Sími 545 6000
Fax 545 6001
Veffang www.kpmg.is

Nefndasvið Alþingis
efnahags- og viðskiptanefnd
nefnasvid@althingi.is

Reykjavík, 2. desember 2020.

Umsögn KPMG ehf. um „frumvarp til laga um breytingu á lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003 (frádráttur), á þingskjali 29 - 29. mál.

Í tölvuskeyti nefndasviðs Alþingis þann 18. nóvember 2020 er KPMG gefinn kostur á að veita umsögn um framangreint frumvarp til laga. KPMG hefur kynnt sér frumvarpið og sér ástæðu til að koma á framfæri eftirfarandi ábendingum og tillögum.

Í frumvarpinu er lagt til að við 1. mgr. 30. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, verði aukið nýjum staflið, C-lið, þar sem kveðið verði á um frádrátt vegna tiltekinnna fjárfestinga. 30. gr. laga nr. 90/2003 fjallar um frádrátt manna frá tekjum utan atvinnurekstrar, sbr. yfirskriftina „*Frádráttur manna frá tekjum utan atvinnurekstrar*“ og upphafsorð 1. mgr. „*Frá tekjum manna skv. II. kafla laga þessara, sem ekki eru tengdar atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi, má draga.*“ Að virtri þessari afmörkun lagagreinarinnar skýtur skökku við að í 5. mgr. 1. gr. frumvarpsins er gert ráð fyrir að frádráttur sá sem lagður er til verði frá tekjum skv. A- og B-liðum 7. gr. Tekjur samkvæmt B-lið 7. gr. eru tekjur af atvinnurekstri og sjálfstæðri starfsemi. Tillaga þessi um frádrátt frá tekjum af atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi manna er í mótsögn við upphafsákvæði 30. gr. og yfirskrift greinarinnar. Vert er að geta þess að manni sem stundar atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi ber að reikna sér endurgjald fyrir störf sín við reksturinn. Reiknaða endurgjaldið telst til kostnaðar í rekstrinum, skv. 3. mgr. 1. tölul. 31. gr. laga nr. 90/2003 en til tekna mannsins skv. 2. mgr. 1. tölul. A-liðar 7. gr. sömu laga. Frádráttur sá sem lagður er til getur því nýst manni sem hefur með höndum atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi þótt frádrátturinn verði ekki frá rekstrartekjum hans. Með vísan til framanritaðs leggur KPMG til að úr 5. mgr. 1. gr. frumvarpsins ferð fellt brott „og B-“ þannig að málgreinin hljóði: Frádráttur samkvæmt þessum staflið heimilast frá tekjum skv. A-lið 7. gr.

Í þremur töluliðum 1. mgr. 1. gr. frumvarpsins eru tilteknar þær fjárfestingar sem ætlað er að mynda frádráttarrétt. Afmörkun fjárfestinga í fyrri tveimur töluliðunum er: Annars vegar í hlutabréfum sem tekin hafa verið til viðskipta á skipulegum verðbréfamarkaði eða á markaðstorgi fjármálagerninga. Hins vegar í hlutdeildarskírteinum verðbréfasjóða sem eingöngu fjárfesta í hlutabréfum sem tekin hafa verið til viðskipta á skipulegum verðbréfamarkaði eða á markaðstorgi fjármálagerninga. Þótt afmarkanir þessar séu skýrar hvað varðar tegund verðbréfa kunna að vera áhöld um hvort eingöngu er átt við hlutabréf í íslenskum félögum og hlutdeildarskírteini í verðbréfasjóðum starfræktum á hér á landi, eða hvort átt er við hlutabréf og hlutdeildarskírteini í víðari skilningi. Jafnframt kunna að vera áhöld um hvort með orðunum „sem tekin hafa verið til viðskipta á skipulegum verðbréfamarkaði eða á markaðstorgi fjármálagerninga“ er eingöngu átt við verðbréf sem tekin hafa verið til viðskipta á grundvelli laga nr. 108/2007, um verðbréfiðskipti, eða hvort orðunum er jafnframt ætlað að taka til verðbréfa sem tekin hafa verið til viðskipta á

verðbréfamarkaði eða markaðstorgi utan Íslands sem sambærilegar reglur gilda um. Af greinargerð frumvarpsins má ætla að átt sé við hlutabréfa og hlutdeildarskírteini sem tekin hafa verið til viðskipta á grundvelli laga nr. 108/2007. Til að taka af allan vafa í þeim efnum mætti í umræddum 1. og 2. tölul. auka við „skv. lögum nr. 108/2007“ aftan við orðin „sem tekin hafa verið til viðskipta á skipulegum verðbréfamarkaði eða á markaðstorgi fjármálagerninga“.

Óljósari er afmörkun fjárfestingar í 3. tölul. 1. mgr. 1. gr. frumvarpsins, sem er „hlutdeildarskírteinum hlutabréfasjóða sem teknir hafa verið til viðskipta á skipulegum verðbréfamarkaði“. Ætla verður að átt sé við fjárfestingu í hlutdeildarskírteinum sem tekin hafa verið til viðskipta á skipulegum verðbréfamarkaði, sbr. ákvæði laga nr. 108/2007. Hugtakið hlutabréfasjóður er ekki skilgreint í lögum nr. 128/2011, um verðbréfasjóði, í lögum nr. 45/2020, um rekstraraðila sérhæfðra sjóða, eða í lögum nr. 108/2007, um verðbréfavíðskipti. Í daglegu tali er orðið hlutabréfasjóður viðhaft um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði sem samkvæmt fjárfestingastefnu sinni fjárfesta aðallega í hlutabréfum, hvort heldur hlutabréfin eru skráð til viðskipta á markaði eða ekki. Í greinargerð frumvarpsins segir: „Með frumvarpinu er einstaklingum veitt heimild, með ákveðnum takmörkunum, til að draga frá tekjuskatti kaup á skráðum hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum verðbréfa- og hlutabréfasjóðs sem eru skráðir á skipulegan verðbréfamarkað eða fjárfesta eingöngu í skráðum hlutabréfum.“ Af framansögðu má ráða að frádráttarrétt sé ætlað að mynda fjárfesting í hlutdeildarskírteinum verðbréfasjóða og fjárfestingarsjóða, að því tilskildu að hlutdeildarskírteinin hafi verið tekin til viðskipta á skipulegum verðbréfamarkaði og að þau staðfesti hlutdeild í verðbréfasjóði eða fjárfestingarsjóði sem eingöngu fjárfestir í hlutabréfum, óháð því hvort þau hlutabréf eru skráð til viðskipta á markaði eða ekki. Athygli vekur að í umræddum 3. tölulíð er einvörðungu vísað til skráningar á skipulegum verðbréfamarkaði en ekki til skráningar á markaðstorgi fjármálagerninga. Ekki verður af greinargerð frumvarpsins ráðið hvað því veldur. Miðað við skilning KPMG mætti orða 3. tölul. 1. mgr. 1. gr. frumvarpsins svo: Hlutdeildarskírteinum verðbréfasjóða eða fjárfestingarsjóða, er eingöngu fjárfesta í hlutabréfum, sem tekin hafa verið til viðskipta á skipulegum verðbréfamarkaði eða á markaðstorgi fjármálagerninga skv. lögum nr. 108/2007.

2. mgr. 1. gr. frumvarpsins hljóðar svo: „Frádráttur skv. 1. mgr. skal miðast við fjárfestingu á hverju ári og vera 100% af verðmæti keyptra hlutabréfa umfram verðmæti seldra hlutabréfa, en þó aldrei hærri en 250.000 kr. hjá einstaklingi og 500.000 kr. hjá hjónum.“ Kaup og sala hlutdeildarskírteina er hér ekki tiltekin þrátt fyrir að í 1. mgr. sé lagt til að kaup hlutdeildarskírteina myndi rétt til frádráttar. Þá gæti notkun orðsins verðmæti valdið misskilningi. Enn fremur verður að ætla að 500.000 kr. hámarksfjárhæð frádráttar sé ekki aðeins ætlað að gilda um fólk í hjúskap (hjón) heldur einnig sambúðarfólk sem sætir samsköttun með sama hætti og hjón. KPMG telur glegggra að orða 2. mgr. 1. gr. frumvarpsins svo: Frádráttur skal nema kaupverði hlutabréfa og hlutdeildarskírteina samkvæmt 1. mgr. að frádregnu söluverði hlutabréfa og hlutdeildarskírteina samkvæmt 1. mgr. á sama ári, en skal þó aldrei vera hærri á ári en 250.000 kr. hjá einstaklingi og 500.000 kr. hjá hjónum og sambúðarfólki sem telur fram og sætir skattlagningu samkvæmt 62. gr.

Í 3. mgr. 1. gr. frumvarpsins er lagt til skilyrði um eignarhald hlutabréfa og hlutdeildarskírteina yfir „þrjú áramót“. Þar sem orðið áramót er fleirtöluorð færi betur á að viðhafa orðin þrenn áramót. Í málgreininni er lagt til að sala teljist ekki vera rof á skilyrðinu ef innan 30 daga á sama ári er í stað seldra hlutabréfa eða hlutdeildarskírteina keypt önnur sem uppfylla skilyrði 1. mgr. Álitamál kann að vera þegar svo háttar til hvort horfa skuli til samanlagðs eignarhaldstíma seldra og keyptra verðbréfa eða hvort við hinn síðari kaup hefjist nýr eignarhaldstími yfir þrenn áramót að lágmarki. Í ljósi markmiðs með ákvæðunum telur KPMG eðlilegt að horft verði til samanlagðs eignarhaldstíma. Það mætti lögfesta með því að auka við 3. mgr. 1. gr. málslið er hljóðaði: Við endurfjárfestingu samkvæmt 3. másl. telst skilyrði um eignarhaldstíma uppfyllt ef samanlagður eignarhaldstími

seldra hlutabréfa og hlutdeildarskírteina og hlutabréfa og hlutdeildarskírteina keypra í þeirra stað nær yfir þrenn áramót.

Að lokum telur KPMG rétt að benda á ætlaða misritun í greinargerð frumvarpsins þar sem segir „Með frumvarpinu er einstaklingum veitt heimild, með ákveðnum takmörkunum, til að draga frá tekjuskatti ...“ Orðið „tekjuskatti“ virðist hér hafa verið ritað fyrir mistök í stað orðsins tekjum, enda er í efnisgrein frumvarpsins lagður til frádráttur frá skattskyldum tekjum en ekki frá reiknuðum skatti af þeim tekjum.

Virðingarfyllst,

KPMG ehf.

